

STORTINGET

Innst. 338 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 52 S (2022–2023)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til inngåelse av bidragsavtale og garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen ber regjeringen om Stortingets samtykke til å inngå en bidragsavtale og en garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU.

InvestEU er EUs program for å utløse samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i nyskapende og bærekraftig næringsliv. De første investeringsoperasjonene under programmet ble startet i andre kvartal 2022.

Forordning (EU) nr. 2021/523 om opprettelse av programmet InvestEU ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning av 8. juli 2022, jf. Prop. 181 S (2020–2021). Stortinget bevilget midler til deltakelse i programmet i statsbudsjettet for 2022 ved å gi fullmakt til en norsk styrking av EU-garantien på 462 mill. euro og et kontantbidrag til EUs tapsavsetning på 184,8 mill. euro, tilsvarende 40 pst. av Norges garantiandel, jf. Innst. 450 S (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022). I overensstemmelse med premissene for Stortingets vedtak i revidert nasjonalbudsjett 2022 legges det opp til norsk deltakelse i alle virkemidlene under Den europeiske investeringsbanken (EIB) og Det europeiske investeringsfondet (EIF), med unntak av virkemidlene under politikkvinduet for sosiale investeringer og humankapital.

Bevilgningen gir også rom for å delta i mandatet som Den nordiske investeringsbanken (NIB) ble tildelt under InvestEU i desember 2022. Nærmere informasjon om InvestEU og norsk tilknytning til programmet er omtalt i kapittel 2 i proposisjonen.

I samsvar med EØS-avtalen skal EFTA-statene inngå tilknytningsavtaler med EU om deltakelse i programmet. Nærings- og fiskeridepartementet har sammen med representanter fra Europakommisjonen fremforhandlet en bidragsavtale som regulerer den norske deltakelsen i InvestEU-fondet. Nærmere omtale av de enkelte bestemmelsene i bidragsavtalen fremgår av kapittel 4 i proposisjonen. I tillegg er det fremforhandlet en egen garantiavtale som utfyller bidragsavtalen. De enkelte bestemmelsene i garantiavtalen er nærmere omtalt i kapittel 5 i proposisjonen.

Siden avtalene innebærer økonomiske konsekvenser, er Stortingets samtykke til inngåelse av avtalene nødvendig etter Grunnloven § 26 andre ledd. De økonomiske og administrative konsekvensene er omtalt i kapittel 7 i proposisjonen.

Avtalene i engelsk tekst med oversettelse til norsk følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Karianne B. Bråthen, Per Vidar Kjølmoen, Sverre Myrli og Solveig Vitanza, fra Høyre, Olve Grotle, Linda Hofstad Helleland og Henning Wold, fra Senterpartiet, Hans Gunnar Holand, Jenny Klinge og Per Olav Tyldum, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt,

fra Sosialistisk Venstreparti, fung. leder Torgeir Knag Fylkesnes, fra Rødt, Geir Jørgensen, fra Venstre, Alfred Jens Bjørlo, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til Prop. 52 S (2022–2023) Samtykke til inngåelse av bidragsavtale og garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU. Komiteen viser til at et samlet storting den 4. juni 2021 sluttet seg til regjeringens forslag i Prop. 181 S (2020–2021) om å samtykke i deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av en forordning om opprettelse av programmet InvestEU (2021–2027). Komiteen viser til at proposisjonen som behandles i denne innstillingen, er et formelt samtykke til inngåelse av bidragsavtalen med Den europeiske union (EU) og oppfølging av Stortingets tidligere enstemmige vedtak.

Komiteen viser videre til at opprettelse av programmet InvestEU ble innlemmet i EØS-avtalen ved EØS-komiteens beslutning av 8. juli 2022 (forordning (EU) nr. 2021/523). Komiteen viser også til at Stortinget i statsbudsjettet for 2022 bevilget midler til deltakelse i programmet, jf. Innst. 450 S (2021–2022) og Prop. 115 S (2021–2022).

Komiteen viser til at InvestEU er EUs program for å utløse samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer i nyskapende og bærekraftig næringsliv. Komiteen viser til at å utløse samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer vil være viktig for videre utvikling og for et næringsliv som skal bidra til den grønne omstillingen. InvestEU inneholder finansielle virkemidler innenfor lån, garantier og egenkapitalinstrumenter, som skal støtte Europas gjenoppbygging etter pandemien og samtidig legge grunnlaget for en grønnere, mer digital og robust europeisk økonomi. De finansielle virkemidlene kanaliseres gjennom European Investment Bank (EIB), European Investment Fund (EIF) og andre banker og finansinstitusjoner som implementerende partnere. For Norges del vil Nordic Investment Bank (NIB) spille en viktig rolle. Samlet er det programmets ambisjon å mobilisere minst 372 mrd. euro til nye investeringer i Europa innen 2027. Minst 30 pst. av disse investeringene skal øremerkes til klima- og miljørelaterte prosjekter i tråd med EUs klimamål.

Komiteen viser til at InvestEU har fire politikkvinduer: a) Bærekraftig infrastruktur, b) Forskning, innovasjon og digitalisering, c) Små og mellomstore bedrifter og d) Sosiale investeringer og humankapital. Komiteen viser til at det er avklart tidligere at Norge vil delta i tre av de fire politikkvinduene (a, b og c).

Komiteen viser til at avtalene for å følge opp Stortingets tidligere vedtak har økonomiske konsekvenser, og at regjeringen gjennom Prop. 52 S (2022–2023) derfor søker Stortingets samtykke til avtaleinngåelse etter Grunnloven § 26 andre ledd. Det er allerede avklart at

den eksisterende bevilgningen gir rom for å delta i mandatet som Den nordiske investeringsbanken (NIB) ble tildelt under InvestEU i desember 2022.

Komiteen viser til Prop. 52 S (2022–2023) og til at Norge innen 30. juni 2023 skal innbetale 50,6 mill. euro i tråd med bidragsavtalens punkt 5.4. Denne innbetalingen skal gjelde for årene 2021, 2022 og 2023. Komiteen viser videre til at Norge skal bidra til programmet ved å betale 23,8 mill. euro i 2024, 24,1 mill. euro i 2025, 30,2 mill. euro i 2026, 13,2 mill. euro i 2027 og 42,5 mill. euro i påfølgende år. Komiteen forutsetter at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en justert garantifullmakt og legge til grunn innbetalingene i de årlige budsjettproposisjonene, slik regjeringen har varslet i Prop. 52 S (2022–2023).

Komiteen stiller seg bak programformålet til InvestEU og viser til at et samlet storting ved flere anledninger har gjort det samme, jf. Innst. 548 S (2021–2022) til Prop. 181 S (2020–2021) og Innst. 450 S (2021–2022) til Prop. 115 S (2021–2022).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener det er viktig å øke tempoet på den grønne omstillingen i næringslivet, og støtter ordningen med grønne vekstlån og norsk deltakelse i EUs finansieringsprogram InvestEU. Inngåelse av en bidragsavtale og garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU skal gjøre mer kapital tilgjengelig for å kunne utløse større private investeringer og akselerere det grønne skiftet.

Disse medlemmer viser til at målet med næringspolitikken må være å sikre gode og stabile rammevilkår for norske bedrifter og legge til rette for private investeringer og videre vekst. Norge vil stå overfor store oppgaver i årene som kommer, med å kutte klimagassutslippene, skape flere arbeidsplasser over hele landet og øke eksporten. For å løse disse utfordringene vil det være behov for en aktiv næringspolitikk. Norsk næringsliv trenger en stat som tar i bruk en kraftfull verktøykasse for å få på plass nødvendig infrastruktur, inngår partnerskap som forener utslippskutt og næringsutvikling, og bidrar med kapital og annen risikoavlastning.

Disse medlemmer mener at norsk deltagelse i InvestEU er en naturlig del av regjeringens aktive næringspolitikk, siden deltagelsen vil gi norske bedrifter økt tilgang til låne-, garanti-, og egenkapitalordningene under programmet og bidra til økte investeringer i norsk næringsliv.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Utkast til innstilling om samtykke ble 25. april 2023 oversendt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse.

Utenriks- og forsvarskomiteen uttaler følgende i brev av 2. mai 2023:

«Utenriks- og forsvarskomiteen viser til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 52 S (2022–2023) Samtykke til inngåelse av bidragsavtale og garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU.

Utenriks- og forsvarskomiteen viser til næringskomiteens utkast til innstilling og har for øvrig ingen merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i inngåelse av bidragsavtale og garantiavtale med Den europeiske union (EU) om norsk tilknytning til InvestEU.

Oslo, i næringskomiteen, den 3. mai 2023

Torgeir Knag Fylkesnes

fung. leder

Solveig Vitanza

ordfører

